

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 21.10.2011
KOM(2011) 653 endelig

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**om den foreløbige evaluering af de eksterne samarbejdsaftaler med USA og Canada
inden for videregående uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdomsanliggender**

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

om den foreløbige evaluering af de eksterne samarbejdsaftaler med USA og Canada inden for videregående uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdomsanliggender

1. INDLEDNING

Denne rapport er udarbejdet i henhold til artikel 7 i aftalerne mellem Det Europæiske Fællesskab og Amerikas Forenede Stater, undertegnet den 4. december 2006¹ og mellem Det Europæiske Fællesskab og Canada, undertegnet den 18. december 2006², vedrørende videregående uddannelse, erhvervsuddannelse og unge³. Rapporten indeholder en redegørelse for Kommissionens holdning til de vigtigste konklusioner og henstillinger i den foreløbige evaluering af disse to aftaler. Denne evaluering kan ses på:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm.

Selv om de anerkender evalueringens resultater, har de amerikanske og canadiske myndigheder på grund af budgetbegrænsninger desværre besluttet at aflyse alle nuværende og fremtidige indkaldelser af forslag til bilaterale projekter fra nu og frem til 2013, hvor begge aftaler ophører. Kommissionen har i sine bemærkninger til evalueringseksperternes henstillinger i afsnit 5 taget behørigt hensyn til denne uventede udvikling i sagen.

2. SAMARBEJDSAFTALERNE

2.1. Formål

Begge aftaler tjener undervisningsmæssige, mellemfolkelige og offentlige diplomatiske formål. De bidrager til at øge kvaliteten inden for videregående uddannelse og erhvervsuddannelse i EU ved at fremme samarbejde mellem USA og Canada. Aftalerne har følgende to fokusområder:

- 1) fremme af interkulturel dialog og gensidig forståelse, samt
- 2) udvikling af færdigheder og kompetencer, som er relevante for den videnbaserede økonomi

2.2. Interventionsinstrumenter

De vigtigste aktioner under aftalerne er multiinstitutionelle transnationale partnerskaber, som

¹ Rådets afgørelse 2006/910/EF ([EUT L 346 af 9. december 2006, s. 33](#)).

² Rådets afgørelse 2006/964/EF ([EUT L 397 af 30. december 2006, s. 14](#)).

³ Unge er kun omfattet af aftalen mellem EU og Canada.

- involverer institutioner for videregående uddannelse og/eller erhvervsuddannelse fra både Nordamerika og EU,
- samarbejder om at udarbejde læseplaner på bachelor-/masterniveau, inklusive fælles og dobbelte grader, samt
- fremmer den transatlantiske mobilitet for både de studerende og det akademiske og administrative personale.

Følgende foranstaltninger er udført specifikt inden for rammerne af EU/USA-aftalen:

- 1) ATLANTIS-programmet med tre underaktioner: i) partnerskabsprojekter for transatlantiske uddannelser (TD), ii) særligt fremragende mobilitetsprojekter (EIM), samt iii) politikorienterede foranstaltninger (POM);
- 2) Schuman-Fulbright-stipendieordningen
- 3) OCEANS-sammenslutningen af tidligere studerende⁴ samt
- 4) tekniske støtteforanstaltninger, herunder årlige politiske fora og studier.

Følgende foranstaltninger er udført specifikt inden for rammerne af EU/Canada-aftalen:

- 1) EU/Canada-programmet, som omfatter foranstaltninger for videregående uddannelse og erhvervsuddannelse, navnlig TEP-programmet (Transatlantic Exchange Partnerships) og TDP-programmet (Transatlantic Degree Partnerships)
- 2) ungdomsaktioner, navnlig rundbordskonferencer, og
- 3) supplerende aktioner, herunder især studieture og praktikprogrammer mellem EU og Canada, og OCEANS-sammenslutningen for tidligere studerende.

Flere oplysninger om disse instrumenter og baggrundsdokumenter kan ses på Kommissionens websteder⁵.

2.3. Finansiering og resultater

EU yder som en generel regel støtte til den direkte anvendelse af EU-institutioner og til stipendiater og studerende, mens USA og Canada yder støtte til den direkte anvendelse af institutioner og til stipendiater og studerende fra henholdsvis USA og Canada.

EU's budgetbevillinger for ATLANTIS-programmet udgjorde 23,2 mio. EUR for perioden 2006-2010 og 5,1 mio. EUR for EU-/Canada-programmet for perioden 2007-2010⁶. Programfinansieringen foregår på basis af et princip om matchende finansiering mellem

⁴ www.oceans-network.eu.

⁵ EU/USA-aftalen: http://ec.europa.eu/education/eu-usa/doc1901_en.htm.

EU/Canada-aftalen: http://ec.europa.eu/education/eu-canada/doc1688_en.htm.

⁶ På grund af den sene vedtagelse af aftalen blev der ikke offentliggjort indkaldelser til forslag vedrørende EU-Canada i 2006.

parterne i hver enkelt aftale, hvilket betyder, at EU's budgetter ender med at blive fordoblet af matchende finansiering fra myndighederne i henholdsvis USA og Canada.

ATLANTIS-programmet har indtil nu givet i alt 5 034 enkeltpersoner og 317 institutioner mulighed for at deltage i 67 mobilitetsprojekter.

EU-/Canada-programmet har indtil nu givet i alt 2 804 enkeltpersoner og 195 institutioner mulighed for at deltage i 37 mobilitetsprojekter.

Schuman-Fulbright-stipendieordningen medfinansieres af EU med 320 000 EUR om året⁷ og har indtil nu haft i alt 83 deltagere.

3. EVALUERINGEN

Kontrakten vedrørende den foreløbige evaluering af aftalen mellem EU og USA og mellem EU og Canada blev givet til virksomheden ECOTEC/ECORYS i marts 2010. Evalueringen blev gennemført mellem marts 2010 og januar 2011. Kommissionen modtog den endelige evalueringsrapport den 15. juni 2011.

Hvad angår metoden, indsamlede evalueringsekspertene de oplysninger, der ligger til grund for deres vurdering, ved drøftelser med nordamerikanske aktører i Washington DC, og Ottawa, drøftelser med Kommissionens tjenestemænd og medarbejdere fra Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur (EACEA) samt med det belgisk-luxembourgiske Fulbright-udvalg i Bruxelles, grundige interview med 95 projektpartnere og koordinatore (samt studerende) fra 20 tematiske projekter, inklusive besøg til hvert enkelt projekt, en online-undersøgelse med projektpartnere og koordinatore, som fik 209 besvarelser, online-undersøgelser blandt studerende og Fulbright-stipendiater, som modtog henholdsvis 53 og 57 besvarelser, telefoninterview af fem afviste ansøgere samt en gennemgang af den relevante dokumentation.

4. RESULTATER AF EVALUERINGEN

Resultaterne af evalueringen er generelt meget gode og er fremkommet ved at analysere, hvor relevante aftalerne er med hensyn til at opfylde behovene, i hvor høj grad de overlapper, supplerer eller er i strid med andre politikker og aktioner, hvor effektive de er med hensyn til at nå de fastsatte mål og virkninger, samt deres merværdi, deres effektivitet og omkostningseffektivitet samt effektiviteten af styringsordningerne og andre operationelle anliggender, som f.eks. formidling og anvendelse af projektresultater, samt i hvor høj grad de støttede aktiviteter er bæredygtige.

4.1. Relevans i forhold til behovene

Evalueringsekspertene konkluderede, at aftalerne er yderst relevante i forhold til at opfylde de behov, der er og bliver stadig vigtigere, nemlig globalisering og den dertil knyttede proces med at internationalisere uddannelsessektoren. Aftalens målsætninger vurderes at:

⁷ Med undtagelse af 2006, hvor EU's medfinansiering beløb sig til 260 000 EUR.

- være vidtrækkende og fleksible og give regeringerne mulighed for at forfølge en bred vifte af forskellige politiske og økonomiske mål
- tilvejebringe en permanent platform for drøftelser på et tidspunkt, hvor kompleksiteten og konkurrencen er stigende, der beskytter aktiviteter, som erfaringer fra andre områder viser kan være meget skrøbelige
- give nye aktører mulighed for at gøre sig gældende inden for international uddannelse samt
- give institutioner mulighed for at indgå i de mest avancerede og innovative former for internationalt partnerskab i form af et multiinstitutionelt samarbejde og fælles og dobbelte grader.

4.2. Komplementaritet med andre politikker og foranstaltninger

Evalueringssekserterne fandt, at programmerne ikke overlappede eller var i strid med de mange EU-initiativer vedrørende internationalt samarbejde, mobilitet, almen uddannelse og erhvervsuddannelse, der har visse træk til fælles med aftalerne. Aftalerne er tværtimod unikke på en række områder, ikke mindst på grund af det forhold, at de er internationale bilaterale aftaler, samt på grund af de fordele, der følger af denne form for institutionaliseret samarbejde under folkeretten. Selv om de aktiviteter, der støttes af aftalerne, er relativt små i forhold til omfanget af det internationale samarbejde, der som rutine finder sted inden for denne sektor mellem EU, USA og Canada, byder de ikke desto mindre på en lang række muligheder. Kun hvad angik ungdomsområdet (kun gældende for Canada), kunne evalueringssekserterne konkludere en manglende gennemførelse, som gjorde det vanskeligt at vurdere komplementariteten.

4.3. Effektivitet

Evalueringssekserterne fandt, at aftalerne havde bidraget til alle de fastsatte mål, men at der var sket færre fremskridt end forventet, for så vidt angår fremme af mulighederne for politiske drøftelser og udveksling, samt i Canada på ungdomsområdet. Aftalerne har i væsentlig grad bidraget til de deltagende studerendes personlige og faglige udvikling (bløde færdigheder, sprogfærdigheder, interkulturelle kompetencer og kompetencer, som er nyttige for det globale arbejdsmarked og internationale arbejdsmiljøer). Aftalerne blev vurderet også at være til stor gavn for de medarbejdere og fagfolk samt institutioner, der er involveret i projekterne, navnlig for så vidt angår opbygning og vedligeholdelse af internationale netværk, forbedret profil og omdømme, opbygning af international kapacitet samt oplæring af "ambassadører", der kan formidle de positive resultater til de forskellige institutioner.

4.4. Merværdi

Det blev konkluderet i evalueringen, at den bilaterale finansiering i forbindelse med aftalerne havde en væsentlig merværdi på det strategiske plan, og at aftalerne udfylder et tydeligt behov på markedet for finansiering af internationalt samarbejde mellem EU og USA og Canada. De fleste partnere og koordinatore mener, at deres projekter er af højere kvalitet, mere nyttige og giver større udbytte end andre

programmer for internationalt samarbejde på området. Aftalerne blev vurderet at fungere som modeller for andre industrialiserede lande, hvilket ikke mindst skyldes det faktum, at de støtter mobilitet af høj kvalitet for studerende, en innovativ tilgang til udviklingen af undervisningsplaner, gennemsigtighed og mulighed for overførsel af resultater, samt at de giver mulighed for at forme det internationale samarbejde.

4.5. Virkningsgrad

Selv om der er behov for flere oplysninger for at kunne foretage en fyldestgørende vurdering af programmernes effektivitet i forhold til f.eks. Erasmus Mundus-programmet, fandt evalueringsekspertene, at det gennemsnitlige EU-budget pr. udvekslingsstuderende som følge af princippet om matchende midler var væsentligt lavere under aftalerne, hvilket siger en del om aftalernes omkostningseffektivitet. Det meget lille budget, som er afsat under aftalen mellem EU og Canada udgør imidlertid en alvorlig hindring for at opfylde alle aftalens mål.

4.6. Bæredygtighed

Evalueringsekspertene konkluderede, at der er blevet indgået nogle stærke og vedvarende partnerskaber under aftalerne. Halvdelen af projektpartnerne og koordinatorene bevarer kontakten, efter at projekterne er afsluttet, og tre fjerdedel af Schuman-Fulbright-stipendiaterne fortsætter deres samarbejde med kolleger fra værtsinstitutionerne, især i relation til forskningsaktiviteter. Selv om koordinatorene på grund af deres store personlige engagement i projektet forventer at fortsætte samarbejdet, efter at et projekt er afsluttet, er det dog i forbindelse med projekter fortsat ikke almindeligt, at aktiviteterne fortsættes i fuldt omfang efter projektets levetid, hvilket skyldes institutionernes knaphed på ressourcer, og virksomheder er fortsat en sjælden finansieringskilde, navnlig blandt EU-deltagerne.

4.7. Markedsføring, formidling og nyttiggørelse

Der blev i evalueringsrapporten gjort tydeligt opmærksom på behovet for at opnå bredere virkninger, der rækker ud over de enkelte projekter. Der blev imidlertid identificeret visse vanskeligheder med at opnå dette, navnlig for så vidt angår antagelsen af en manglende synlighed og/eller fornyelse af programmerne (med undtagelse af Schuman-Fulbright-stipendieordningen), samt et tydeligt brand-navn (kun Canada). Evalueringsekspertene konkluderede yderligere, at offentlighedens kendskab til aftalerne samt formidlingen af resultaterne kunne forbedres. De anførte endvidere, at den årlige projektlederkonference (Project Directors' Conference) bør bibeholdes som et vigtigt forum, der giver mulighed for gensidig inspiration mellem forskellige projekter og institutioner. Den vertikale kommunikation af resultaterne af POM-foranstaltninger til de involverede parter bør forbedres. Evalueringsekspertene fremhævede de potentielle fordele, som OCEANS-sammenslutningen af tidligere studerende kan have for markedsføring og formidling. Evalueringsekspertene vurderede på baggrund af den store grad af nyttiggørelse mellem institutionerne, at muligheden for at nyttiggøre resultaterne i institutionerne var høj.

5. HENSTILLINGER

Evalueringssekserperternes henstillinger er anført nedenfor (i *kursiv*) sammen med Kommissionens bemærkninger.

5.1. Relevans

- 1) *Aftalerne er fortsat meget relevante for behovene inden for højere uddannelse, og vedtagelsen af fælles og dobbelte grader i 2006 viser, at de fremmer udvikling og nytænkning. Den manglende gennemførelse af disse aktiviteter inden for rammerne af EU-/Canada-aftalen, betyder, at aftalens fulde potentiale ikke realiseres. Hovedvægten bør lægges på at gennemføre disse aspekter af aftalen i den resterende periode frem til 2013.*

Kommissionen og de canadiske partnere tog de nødvendige skridt til at tilskynde og gennemføre projekter vedrørende fælles og dobbelte grader i forbindelse med den bilaterale indkaldelse af forslag i 2010. Det medførte, at der blev tildelt et stipendium til et Transatlantic Degree Partnership (transatlantisk partnerskab om grader - TDP) inden for skovbrug.

- 2) *Aftalerne er i tilstrækkelig grad tilpasset behovene inden for højere uddannelse, men i mindre grad til behovene inden for erhvervsuddannelse. Det er nødvendigt med et større fokus på, hvordan aftalerne tilpasses, så de i højere grad opfylder sektorens behov. En intensiveret markedsføring af aftalerne over for erhvervsuddannelsessektoren er ikke i sig selv tilstrækkelig til at sikre en større interesse og udbredelse.*

Kommissionen har ved flere lejligheder ført drøftelser med sine transatlantiske partnere om, hvordan man bedre kunne imødekomme behovene hos erhvervsuddannelsessektoren gennem de årlige indkaldelser af forslag. Disse drøftelser har ført til, at nogle af programkravene for institutioner, der udbyder erhvervsuddannelser, er blevet lempet.

- 3) *Kvalitet er en selvfølge for deltagerne og programadministratorerne. Erasmus Mundus-programmet har søgt at gøre kvalitet til en del af programmets "brand", og denne kvalitet udvikles og sikres af deltagerne selv. Der anbefales en tilsvarende fremgangsmåde for projekter, der gennemføres under aftalerne, navnlig i forbindelse med fælles og dobbelte grader.*

Kommissionen tilslutter sig hovedindholdet i denne henstilling, men gør opmærksom på, at den er baseret på et forholdsvist lille og derfor ikke fuldt ud repræsentativt udvalg af de studerendes tilbagemeldinger. Kvaliteten af projekterne og deres resultater er generelt meget høj. Kommissionen vil imidlertid se på mulighederne for yderligere at forbedre kvaliteten af de projekter, der er gennemført under begge aftaler. Som et første skridt vil den via EACEA sikre, at alle partnere i bilaterale projekter er bekendt med og anvender kvalitetssikringshåndbogen og selvevalueringsværktøjet for Erasmus Mundus-programmet⁸.

⁸ Kan hentes gratis på: <http://www.emqa.eu>.

5.2. Effektivitet

- 4) *Canada mangler et instrument til regelmæssig drøftelse og udveksling af erfaringer om politiske emner. Selv om fordelingen af ansvar mellem de føderale og regionale myndigheder kan vanskeliggøre indførelsen af en mekanisme svarende til den amerikanske, bør der gøres en fornyet indsats for at realisere målet om at afholde regelmæssigt tilbagevendende arrangementer om emner af gensidig interesse.*

Kommissionen noterer sig denne *henstilling*. Kommissionen har via en række forskellige kanaler set nærmere på, hvordan man kan indgå i en meningsfuld og gensidigt gavnlig politisk dialog med Canada inden for almen uddannelse, erhvervsuddannelse og unge. Dette har hidtil været effektivt i forbindelse med canadiske sammenslutninger inden for højere uddannelse og erhvervsuddannelse samt international uddannelse. Kommissionen vil fortsætte sin indsats rettet mod navnlig de føderale og regionale niveauer i Canada.

- 5) *Aftalerne har bidraget til at opfylde EU's mål inden for en række vigtige områder, men der er sket færre fremskridt end forventet, for så vidt angår fremme af mulighederne for politiske drøftelser og udveksling samt i Canada på ungdomsområdet. Begge disse områder bør gøres til en strategisk prioritet i sidste halvdel af aftalernes levetid. Canada bør snarest muligt træffe en beslutning om, i hvilken udstrækning ungdomsområdet er en strategisk prioritet, som skal gennemføres i løbet af den nuværende aftales sidste leveår. Såfremt der fortsat ikke sker noget på området, bør EU's budgetbevilling til området omfordeles til andre dele af programmet for at forhindre unødigt tab af ressourcer.*

Selv om den politiske drøftelse og udveksling med Canada fortsat ikke er fuldt udviklet (se bemærkningerne til *henstilling 4*)), har Kommissionen og det amerikanske uddannelsesministerium allerede afholdt to politiske fora for uddannelse: i 2009 om reformer af højere uddannelse og samarbejde mellem universiteter og erhvervsliv samt i 2010 om kvalitet i højere uddannelser og udvikling af skoler og lærere og fremtidens færdigheder. Der er planlagt endnu et forum i 2011 om det 21. århundredes studerende, referencerammer for kvalifikationer og studerendes læring.

Hvad angår ungdomsområdet og Canada, har Kommissionen og dens canadiske partnere taget skridt til at gennemføre en række foranstaltninger. I lyset af denne seneste udvikling synes en omfordeling af midlerne ikke længere at være nødvendig.

- 6) *I forbindelse med EU-/USA-aftalen bør der ses nærmere på muligheden for at styrke forbindelserne mellem de politiske fora og de politisk orienterede foranstaltninger for bedre at realisere den potentielle synergi og sikre, at der på EU- og nationalt plan tages højde for resultaterne af POM-foranstaltninger. .*

Kommissionen tilslutter sig denne *henstilling* og undersøger, om der kan findes konkrete måder at øge synergien på mellem de politiske fora og POM-foranstaltningerne samt sikre en bredere formidling af resultaterne heraf.

- 7) *Fordelene ved at deltage skal være mere tilgængelige for mindre erfarne og små institutioner, navnlig inden for erhvervsuddannelse. Der bør gøres en større indsats for at nå ud til disse institutioner, f.eks. gennem udarbejdelse af en vejledning i god praksis til erhvervsuddannelsessektoren. Det bør overvejes at indføre en mekanisme, der kan hjælpe nye og uafprøvede projekter gennem en projektudviklingsfase. Derudover kunne visse underrepræsenterede institutioner opprioriteres i forbindelse med den årlige indkaldelse af forslag, og der bør fokuseres på at identificere og støtte tidligere succesfulde deltagere fra underrepræsenterede institutioner til at blive "eksperter", der kan fremme deltagelsen inden for den sektor, de repræsenterer. Med hensyn til erhvervsuddannelser bør det overvejes at udarbejde en brochure over vellykkede projekter inden for erhvervsuddannelsesområdet for at henvende sig specifikt til denne sektor.*

Kommissionen kan delvis tilslutte sig denne *henstilling*. Der er i tidligere årlige indkaldelser af forslag ydet en indsats for at fremme erhvervsuddannelsesinstitutioners deltagelse (se bemærkninger til *henstilling 2*). Disse indkaldelser indeholdt bestemmelser om støtte til en række forskellige institutioner og/eller om, at institutioner, der endnu ikke havde modtaget finansiering, skulle udvælges efter en prioritering.

Kommissionen påpeger imidlertid, at alle ansøgere skal behandles på lige fod, hvilket betyder, at støttemekanismerne ikke må være rettet specifikt mod en bestemt gruppe af ansøgere. EACEA har indført en række støtteværktøjer til potentielle ansøgere, herunder navnlig flerårige programvejledninger, ofte stillede spørgsmål, projektkompender og funktionspostkasser, hvortil ansøgere kan indsende spørgsmål, som er opstået i ansøgningsfasen. Derudover lancerede Kommissionen EVE⁹, som er den fælles informationsplatform for uddannelse, erhvervsuddannelse, kultur og projekter for unge, og som indeholder eksempler på tusindvis af projekter og deres resultater, navnlig projekter, som er gennemført under de to aftaler. Dette værktøj til formidling og nyttiggørelse af projektresultater er åben for alle lande og kan bruges som inspiration for mindre erfarne eller små institutioner.

- 8) *Den fornyede aftale (med Canada) har her fire år efter dens ikrafttræden kun ført til meget få konkrete resultater inden for ungeområdet, og der er kun opbygget et meget lille momentum. Foranstaltninger inden for dette område skal opprioriteres.*

Kommissionen kan kun delvis tilslutte sig denne *henstilling*. Efter en langsom opstart er der siden 2009 sket gode fremskridt inden for ungeområdet. Se bemærkninger til *henstilling 5*).

5.3. Virkningsgrad

- 9) *Der bør indføres mere strukturerede kommunikationsprocesser vedrørende informationsbehov og overvågning, f.eks. ved hjælp af en bedre udnyttelse af møderne mellem Kommissionens og EACEA's forskellige tjenestegrene.*

⁹ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/eve/index_en.htm.

Kommissionen tilslutter sig denne *henstilling* og vil se nærmere på muligheden for at afholde mere regelmæssige møder på tværs af Kommissionens og EACEA's forskellige tjenestegrene.

- 10) *Der bør i højere grad anvendes ajourførte rapporteringsværktøjer, eller som minimum standardiserede formater, til at forbedre virkningsgraden for projektpartnerne, koordinatorene og EACEA, for så vidt angår indsamling af oplysninger/data. Det anbefales, at der indføres et standardformat til registrering af studerende og potentielle tidligere studerende i forbindelse med udvælgelsen.*

EACEA har allerede påbegyndt en gennemgang af sine rapporteringsværktøjer. Af størst interesse er en ny webbaseret mobilitetsdatabase, som skulle være klar i starten af 2012. Det forventes, at dette nye værktøj vil gøre det nemmere at finde frem til studerende og tidligere studerende.

- 11) *Der bør indføres en struktureret mødecyklus mellem Europa-Kommissionen (GD EAC) og det belgiske/luxembourgiske Fulbright-udvalg med henblik på at udveksle kvalitative oplysninger om Schuman-Fulbright-stipendieordningen og den (eventuelle) synergi med andre aktioner under aftalen med USA. Kommissionen bør især forsynes med regelmæssige kvalitative oplysninger om stipendiater, som f.eks. deres geografiske spredning og deres fag.*

Der bør drøftes og vedtages et format, der er egnet til at forsyne GD EAC med kvalitative data om stipendiaterne.

Kommissionen tilslutter sig denne *henstilling*. Der vil blive iværksat konkrete foranstaltninger til at indhente kvalitative oplysninger om Schuman-Fulbright-stipendieordningen på en struktureret og regelmæssig måde for derved at skabe synergi med andre aktioner, der er gennemført under aftalen med USA og andre EU-programmer.

- 12) *Der bør udvikles en pragmatisk og gennemførlig fremgangsmåde til at overvåge de (faktiske) input og output for projekterne for at synliggøre omkostningseffektiviteten, og der bør formuleres en række enkle kriterier for at sikre en kvalitativ vurdering af omkostningseffektiviteten.*

Kommissionen noterer sig denne *henstilling*, men understreger også evalueringseksperternes udtalelse om, at der umiddelbart ikke er noget, der tyder på, at aftalen ikke er omkostningseffektiv. I betragtning af de forholdsvist beskedne budgetter, der er afsat til begge aftaler og individuelle projekter, kan det reelt være mere omkostningseffektivt at udvikle en sådan pragmatisk og gennemførlig fremgangsmåde inden for rammerne af et større EU-program, og efterfølgende også anvende denne fremgangsmåde på bilaterale projekter. Det bør noteres, at EACEA har indført et system til overvågning af igangværende projekter "på gulvet" og "i marken" for at kunne sammenholde projektgennemførelsen med de planer, der er skitseret i de vedtagne arbejdsprogrammer.

- 13) *Der bør udarbejdes en opgørelse over de mest almindelige (juridiske) forhindringer og anvendte løsninger, og denne opgørelse bør gives til alle nye ansøgere.*

Kommissionen tilslutter sig hovedindholdet i denne *henstilling*, men peger på, at den allerede i 2008 offentliggjorde en vejledning i god praksis med praktiske tips til udarbejdelse og gennemførelse af et vellykket bilateralt projekt¹⁰. Derudover er der inden for rammerne af POM-projektet for 2007 med titlen "Transatlantic Degree Programs (TDP) Inventory project"¹¹, udarbejdet en publikation, der især omhandler udfordringerne og mulighederne i forbindelse med udviklingen af programmer for fælles- og dobbeltgrader. Denne publikation blev omdelt gratis til alle projektledere og -partnere på konferencen for projektledere i Berlin i oktober 2010. Kommissionen vil undersøge, hvordan de tilgængelige oplysninger bedst kan suppleres og konsolideres, samt hvordan de kan udbredes til så stort et publikum som muligt.

5.4. Bæredygtighed

- 14) *Bibeholde princippet om, at de deltagende institutioner selv skal investere, for at sikre, at parterne forbliver engagerede både under og efter finansieringen.*

Kommissionen har ingen intentioner om at ændre dette princip.

- 15) *Tilskynde til, at der inddrages partnere, som ikke kommer fra uddannelsessektoren, for at sikre en større deltagelse og flere investeringer.*

For at forbedre forholdet mellem almenuddannelses- og erhvervsuddannelsesorganisationerne har Kommissionen siden programmernes indførelse tilskyndet konsortier til at knytte organisationer såsom virksomheder, fagforeninger, industri- og erhvervsgrupper, ngo'er, producenter, ministerier, handelskamre og forskningsinstitutter til projektarbejdet. Disse organisationer kan blandt andet tilbyde praktikpladser, professionel rådgivning og ekspertise samt hjælpe et projekt med at opnå den synlighed på både nationalt og internationalt plan, som er nødvendig, hvis projektet skal have succes også efter finansieringen.

- 16) *Skabe mulighed for innovative anvendelser, som rækker videre end EIM-aktionen, med krav om, at der skal medtages nye partnere – fortrinsvis fra lande, som ikke er så repræsenterede i aftalerne.*

Kommissionen noterer sig denne *henstilling*, men vil ikke følge op på den, idet både de amerikanske og canadiske myndigheder har aflyst bilaterale indkaldelser af forslag.

5.5. Markedsføring, formidling og nyttiggørelse

- 17) *Aftalernes status bør styrkes i EU, så de kan få samme stærke brand som ATLANTIS har i USA. Kommissionen bør bidrage til at skabe opmærksomhed omkring aktiviteter under aftalerne, f.eks. ved at støtte projektkoordinatorers invitation til højtprofilerede parter om at deltage i deres aktiviteter.*

Det vil være en fordel for EU-/Canada-programmet at få en skarpere profil for at øge programmets rækkevidde og muligheden for at skabe mere vidtrækkende virkninger. For at opnå dette er det nødvendigt at gennemføre mere innovative

¹⁰ http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc1949_en.htm.

¹¹ <http://www.tdp-project.de>.

aktioner, og det anbefales at inddrage et program som f.eks. ATLANTIS i markedsføringen, f.eks. MAPLE (Mobility for transatlantic Promotion of Learning Exchanges) eller CHAMPLAIN (Collaboration for Higher transatlantic Mobility Promotion, Learning And International Networks). Det anbefales endvidere, at OCEANS-netværket anmodes om at indsende forslag til et muligt navn, eventuelt via en lille konkurrence.

Kommissionen anerkender behovet for at markedsføre aftalerne bedre i EU, men vil ikke følge op på denne *henstilling*, idet både de amerikanske og canadiske myndigheder har aflyst bilaterale indkaldelser af forslag.

- 18) *Projektkoordinatorernes foreløbige rapport bør indeholde et forslag til en formidlingsplan. Hvad angår POM-projekter, bør der ved projektets opstart udarbejdes et udkast til en kommunikationsplan, der indeholder udsendelse af pressemeddelelser. Formidlingen bør blandt andet være rettet mod regeringsrepræsentanter og andre projekter. Ansøgningen kan på forhånd indeholde et krav om, at der skal udarbejdes en formidlings-/synlighedsplan.*

Kommissionen vil sammen med EACEA undersøge de bedste måder til at håndtere spørgsmål vedrørende kommunikation, formidling og synlighed af projekter og af deres resultater til de relevante aktører.

- 19) *Aktører på mellemniveau og højt niveau (nationale organisationer under universiteterne/erhvervsuddannelsesinstitutioner i de deltagende lande/stater, internationale organisationer, ministerier og andre relevante aktører) bør inddrages mere i POM-projekter, og som minimum underrettes om disse projekters opstart, fremskridt og resultater.*

Udover de obligatoriske bæredygtigheds- og formidlingsstrategier har Kommissionen allerede opfordret POM-projektledere til at inddrage relevante aktører som projektpartnere samt opfordret dem til at sørge for en systematisk formidling af resultaterne til disse organisationer og organer.

- 20) *OCEANS-netværket rummer potentiale til at kunne yde et vigtigt bidrag til markedsføring og formidling af aftalerne. Kommissionen samt de amerikanske og canadiske føderale myndigheder bør aktivt støtte netværket i denne rolle.*

Kommissionen noterer sig denne *henstilling*.

- 21) *Projektlederkonferencen er den eneste mulighed for, at deltagerne kan mødes og udveksle holdninger og synspunkter. Det er vigtigt at bevare denne mulighed.*

Kommissionen er helt enig i denne *henstilling*. Eftersom der ikke vil blive udvalgt nye bilaterale projekter inden for den nærmeste fremtid, er der imidlertid ikke længere behov for at afholde en sådan konference.

- 22) *Fremme nyttiggørelse mellem uddannelsesinstitutioner ved at tilbyde et online-værktøj til spørgsmål og svar vedrørende multiinstitutionelt samarbejde. Dette værktøj bør både give interesserede parter eller "nye" ansøgere mulighed for at lære af forgængernes erfaringer med at anvende og gennemføre projekter samt for at formidle resultater.*

Se bemærkninger til *henstillinger 2) og 13)*.

6. KONKLUSIONER

Kommissionen er enig med evalueringsekspertoerne i deres vurdering af, at aftalerne overordnet set er yderst relevante og både opfylder deres bredt formulerede og specifikke mål, navnlig i forbindelse med udvidelsen af EU's rolle i verden, og for så vidt angår målene i artikel 165 og 166 i TEUF.

Aftalerne overlapper ikke og er ikke i strid med en bred vifte af relevante EU-initiativer og giver studerende, fakulteter og institutioner væsentlige og håndgribelige fordele. De relevante parter udviser en støt stigende interesse for aftalerne, og antallet af ansøgninger steg betragteligt i både 2009 og 2010. De fleste aktiviteter ville ikke være blevet gennemført uden finansiering fra både EU og USA eller Canada.

Eftersom aftalerne er forholdsvist omkostningseffektive på grund af den bilaterale finansiering, som indebærer en betydeligt strategisk merværdi, fungerer de som modeller for andre industrialiserede lande og højindkomstlande.

Kommissionen beklager i lyset af ovenstående den bratte afbrydelse af de vigtigste samarbejdsaktiviteter under begge aftaler.

Evalueringsekspertoerne har anført en række forslag til forbedring af visse aspekter af programmerne, men har ikke fundet væsentlige mangler. Kommissionen har allerede truffet foranstaltninger til at realisere nogle af forslagene og vil overveje andre af forslagene som anført ovenfor.